

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmvla Caietani

Cajetan, Thomas

Antverpiae, 1575

Adulterium semper est peccatum: & multa inducere potest incommoda.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41716

pterea desistere à debito officio: potest tamen & debet deponere huiusmodi scientiam de futura ruina illius: quia xii horæ sunt diei, & potest in instanti homo illuminari & mutari à diuina misericordia.

Est autem adulatio peccatum valde graue, & propter nocumenta maxima quæ affert humano generi (hinc enim facilè, vt Hiero. ait, n' ètes hominum corrumpuntur: & ad ea quæ laudantur quamuis criminosa accenduntur & assuescunt, in tantum vt mala non solum desinant haberi vt turpia, sed habentur vt bona, & laudè, honore, ac præmio digna: quo quid peius?) & propter excessum diuinæ offensæ: iuxta illud, Quoniam laudatur peccator in desideriis animæ suæ, & iniquus benedicitur, exacerbauit Dominum peccator. Est autem peccatum veniale, quando vel laudatur aliquis de malis venialibus, vel de bonis, sola complacendi intentione, absque ruina, vel etiam ob aliquam vtilitatem cõsequendam vel non impediendam: vt de se patet.

Adulterium semper est peccatum: & multa inducere potest incommoda.

Adulterium quantum ad crimen, est manifestè peccatum mortale: quantum verò ad damnificationem consideratione eget. Duplex enim habet, quantum non semper annexum damnum alienum, vel successoris, vel hospitalis. Nam si proles ex adulterio suscepta marito matris succedit, vel ab eo dotatur, damnificantur hæredes legitimi. Et propterea vterque adulter, quia damni huius causa existit, tenetur secundum vires ad satisfactionem: aut manifestè, si negotium id patitur aut sub aliquo velamine, donanda læsis per interpositam personam, aut per se quod potest. Verùm circa huiusmodi manifestationis negotium diu pensanda sunt: scilicet periculum & spes.

Si enim periculum ex manifestando adulterio infamet, occultè satisfiat vt melius potest: & reliquum diuinæ misericordiæ referuetur: iuxta cap. Officiis. de pœniten. & remis. quia sicut cessante iudiciaria coactione non tenetur homo perdere vitam aut libertatem, vt satisficiat debito pecuniario: ita nec tenetur perdere famam aut vitã in proposito, vbi de sola pecuniaria re agitur. Cessante autem periculo & vitæ, & famæ, & huiusmodi, si non potest aliter satisfieri, spes fructus futuri ex manifestatione adulterii pensanda est: puta si speratur, quòd maritus postquam sciet prolem non esse suam dotabit illam, aut hæredẽ instituet: aut si speraretur, quòd proles audiens, propterea ingredietur monasterium, aut aliquod aliud remedium proueniet. Nam si fructus nullus speratur, quia de iure nec maritus nec proles tenetur mari adulteræ credere in huiusmodi, vana esset manifestatio adulterii.

Quò ad hospitaliũ verò damnificationẽ, duo consideranda sunt. Primum, quòd nullum peccatum est prolem exponere vt in hospitali alatur, ad occultandum huiusmodi adulteria, hæc enim est vna ex rationibus, quare loca hæc pia instituuntur. Secundum, quòd si pater aut mater prolis non est indigens, debet & satisfacere hospitali (quia bona huiusmodi hospitalium non in diuitum, sed pauperũ adminiculũ sunt & quantũ consumitur à non pauperibus, tantum indigentibus adimicur) & prouidere proli, vt bene instituat, tenentur enim parentes non solũ alere & vestire, sed instruere per se, vel alios prole propriam.

Aduocatus potest octo modis in officio peccare.

ADuocati & procuratoris iniquitates sunt octo. Prima est, assumere causam iniustam descendendam,